23.11.2015.

Aktualitātes www.lizda.lv

- Streikotāju skaits un iestādes
- LIZDA brīdinājuma streika prasības
- Izlīgšanas komisijā vienošanās par visām LIZDA prasībām nav panākta
- LIZDA: Streikot nevar nedz aizliegt, nedz piespiest
- LIZDA aicina darba devējus savlaicīgi vienoties par darba samaksu streika dienā
- Aicinājums pašvaldībām izprast izglītības darbiniekus, kuri streikos
- Vecāku organizācijas gatavas respektēt pedagogu streiku

Preses apskats

Vējonis: Valdība nav strādājusi pietiekami apmierinoši, un pedagogu streiks ir tam apliecinājums 3
Aicina papildināt zināšanas par bērna emocionālo audzināšanu 4
Ministru prezidente: Latvijas un Ķīnas sadarbība izglītības jomā ir būtiska prioritāte 5
LIZDA: Nevar gaidīt labu kapitālo remontu, ja nauda tiek iedota tikai kosmētiskajam 6
Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai: Zinātne – kā mašīna bez motora 7
Valsts administrācijas skolai turpmāk būs arī jāpiesaista mācībspēki 8
Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai: Streikam gatavo pedagogu skaits aug griezdamies 9
Latvijas Avīze: Prioritāte ar rūkošu budžetu? 10
Diena: Profesionāļi iedvesmos skolēnus mācīties 14
Konkurētspējīga izglītība ir dalītas atbildības rezultāts 15
Asociācija: Latvijā jaunieši alkoholu sāk lietot jau no 12 gadu vecuma 17
Katrs trešais skolēns mājasdarbus nepilda pie rakstāmgalda 18
Izglītība un Kultūra: Pedagogi streikos, lai valdība uzņemtos atbildību par nepildītiem solījumiem 20
Izglītība un Kultūra: Aizej tur – nezin kur – un atnes to – nezin ko 23
Biedrības "Vecāki par izglītību" viedoklis par bērnu pieskatīšanu pedagogu streika dienā 27

Aktualizē mācību sākšanu skolā no sešu gadu vecuma 28

40 skolas no visas Latvijas rod risinājumus plastmasas maisiņu patēriņa samazināšanai 29

Latvijas Avīze (Kultūrzīmes): Laiks jaunajiem literatūras talantiem 31

IKVD: Ja visi skolas pedagogi izvēlēsies streikot, skolēnu stundu kavējumi būs attaisnoti 32

Skolēnus aicina piedalīties konkursā, plānojot maršrutu motoekspedīcijai pa Dienvidameriku 33

Mēs respektējam skolotāju rīcību, izvēloties streiku, lai novērstu piedāvātā skolotāju atalgojuma modeļa nepilnības, tomēr ceram uz reformu turpinājumu 34

Vējonis: Valdība nav strādājusi pietiekami apmierinoši, un pedagogu streiks ir tam apliecinājums

Publicēta: 23.11.2015.

Pedagogu streiks, kurā piedalīsies vismaz 22 000 pedagogu un zinātnes darbinieku, ir novērtējums valdības darbam, uzskata Valsts prezidents Raimonds Vējonis.

Politiķis skaidroja, ka katra profesionālā asociācija savu neapmierinātību ar valdības darbu var paust tā, kā tā ir nolēmusi, un šoreiz tas ir streiks. "Būtiskākais, kas valdībai jāsaprot, - lēmumam par skolotāju darba samaksas jautājumiem bija jābūt pieņemtam sen. Šī kavēšanās valdībā ir pamatā tam, ka šis streiks notiek," uzsvēra prezidents.

Vējonis sacīja, ka streiks ir novērtējums valdības darbam un tas nozīmē, ka tā nav strādājusi pietiekami apmierinoši.

Jau vēstīts, ka 27.novembrī paredzētajā streikā piedalīsies 850 izglītības iestādes. Streikā piedalīsies gan vispārizglītojošās skolas, gan pirmsskolas izglītības iestādes, gan sporta skolas, gan internātskolas, gan arī augstskolas un zinātnes iestādes.

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) izvirzīs divas prasības. Pirmkārt, novirzīt rezervētos deviņus miljonus eiro jau esošo noteikumu pilnveidei, lai uzlabotu darba samaksas nosacījumus visiem nozarē strādājošajiem, īpaši uzsverot pirmsskolas, mazo skolu, atbalsta personāla stāvokļa uzlabošanas nepieciešamību, kā arī pilnveidot pedagogu darba samaksas jauno modeli, ņemot vērā LIZDA priekšlikumus. Otrkārt, arodbiedrība prasīs nodrošināt finansējumu augstākajai izglītībai un zinātnei.

Biedrība "Vecāki ar izglītību" atbalsta pedagogu centienus panākt valdības un LIZDA konstruktīvu dialogu par izglītības reformas un finansējuma sabalansēšanu. Biedrība aicina vecākus pārliecināties, vai viņu bērnu izglītības iestāde piedalās streikā un kādus risinājumus tā piedāvā, ja vecākiem nav iespēju streika laikā nodrošināt bērna pieskatīšanu citur.

Jau rakstīts, ka LIZDA paziņojumu par brīdinājuma streika rīkošanu Seile 11.novembrī nosauca par pārsteidzošu. Ņemot vērā gan panāktās vienošanās, gan "stingrākas garantijas" par deviņiem miljoniem eiro pedagogu atalgojumam, Seile neredz racionālu izskaidrojumu šim paziņojumam.

Viņasprāt, ja puses bija vienojušās par nākamajiem soļiem un termiņiem situācijas uzlabošanai, LIZDA lēmums par streiku pirms noteiktajiem termiņiem, nesagaidot risinājumus, ir nesaprotams.

LIZDA rīcību Seile uzskata par atalgojuma reformas torpedēšanu.

Anastasija Tetarenko
LETA

Aicina papildināt zināšanas par bērna emocionālo audzināšanu

Publicēta: 23.11.2015.

26.novembrī plkst. 17.00 Liepājas Universitātes (LiepU) Mūžizglītības nodaļa aicina apmeklēt "Mazās akadēmijas" lekciju "Bērna emocionālā audzināšana", kuru vadīs praktizējoša skolas un ģimenes psiholoģe, LiepU lektore Ērika Gintere.

Bērna emocionālā audzināšanas (BEA) programma ir izstrādāta Kanādā. Latvijā programma tika adaptēta un ieviesta 2004. gadā, un vēlāk Latvijas Universitātē veiktajā pētījumā - pārbaudīta. BEA programmā tiek apskatītas tēmas, kas ir saistītas ar bērnu valodas un komunikācijas prasmēm, ķermeņa kontroli, temperamenta iezīmēm, emocionālo piesaisti, emociju pašregulāciju, disciplinēšanu, robežu noteikšanu, problēmu risināšanu paredzot rezultātu.

Ērika Gintere lekcijā aicina piedalīties ikvienu interesentu, īpaši vecākus, kuri vēlas iegūt zināšanas par bērnu attīstības un audzināšanas pamatprincipiem: "Lekcijā tiks arī aktualizēta vecāku bērnības pieredze un tās ietekme uz pieauguša cilvēka uzvedības modeli saskarsmē ar savu bērnu, kā arī tiks piedāvātas dažādas metodikas situāciju analīzei."

Vēlāk Mūžizglītības nodaļa ikvienam interesentam piedāvās apmeklēt arī maksas kursus, kuros šajā lekcijā pārrunātie jautājumi un metodes tiks aplūkotas jau padziļinātāk.

Katru akadēmisko gadu Liepājas Universitātes Mūžizglītības nodaļa lekciju cikla "Mazā akadēmija" ietvaros ikvienam piedāvā papildināt zināšanas tematiski dažādās lekcijās, kuras ir bez maksas.

26.novembrī lekcija notiks no plkst. 17:00 līdz 18:30 Liepājas Universitātē (Lielā iela 14, 327. telpā). Lūgums iepriekš pieteikties, zvanot pa tālruni 63429249 (Līga Apenīte) vai rakstot uz e-pastu: liga.apenite@liepu.lv.

Papildu informācija:

LiepU sabiedrisko attiecību speciāliste
Kristīne Timermane
Tālr. 634 23510; 22028204
e-pasts: pr@liepu.lv

Preses relīze
LETA

Ministru prezidente: Latvijas un Ķīnas sadarbība izglītības jomā ir būtiska prioritāte

Publicēta: 23.11.2015.

23.novembrī, Ministru prezidente Laimdota Straujuma viesojās Fudaņas universitātē Šanhajā (Ķīna). Vizītes laikā Ministru prezidente tikās ar universitātes prezidentu Sju Ninšenu (Xu Ningshen) un studentiem, lai pārrunātu Ķīnas un Latvijas augstskolu sadarbības iespējas un stiprinātu akadēmisko apmaiņu studentu vidū.

Tikšanās laikā Ministru prezidente norādīja, ka sadarbības attīstība izglītības jomā starp Latviju un Ķīnu, kā arī Ķīnu un 16 Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīm ir viena no galvenajām prioritātēm. Jau šobrīd tiek attīstīta sadarbība starp augstskolām, stiprināta akadēmiskā apmaiņa, piešķirtas stipendijas, virzīti pētnieciskie projekti, uzturēts dialogs par augstākās izglītības principiem un izglītības politiku, kā arī notiek pētnieku apmaiņa.

L.Straujuma pauda gandarījumu par Rīgas Stradiņa universitātes uzsākto veiksmīgo sadarbību ar Fudaņas universitāti tradicionālās Ķīnas medicīnas, mikrobioloģijas un virusoloģijas jomās. Sadarbību plānots paplašināt arī pētniecībā, personāla apmaiņā un valodas apmācībā.

Sarunas gaitā Ministru prezidente norādīja, ka jau šobrīd vairākās Ķīnas augstskolās ir iespēja apgūt latviešu valodu un kultūru, kā arī pauda cerību, ka šāda iespēja tiks piedāvāta arī Fudaņas universitātē. Šobrīd Fudaņas universitātē divas studentes no Latvijas apgūst ķīniešu valodu.

Turpinot izglītības tematu, L.Straujuma uzsvēra, ka starp Latviju un Ķīnu ir noslēgts līgums par augstākās izglītības kvalifikāciju un studijās iegūto grādu savstarpēju atzīšanu.

Vizītes noslēgumā Ministru prezidente tikās arī ar augstskolas studentiem, kurus iepazīstināja ar Latvijas ģeogrāfiju un ekonomiku. L.Straujuma norādīja, ka abu valstu sadarbība izglītības jomā ir viena no galvenajām prioritātēm. Ministru prezidente studentiem pauda gandarījumu par potenciālajām sadarbības iespējām starp Fudaņas universitāti un Latvijas augstskolām, kā arī apliecināja, ka Fudaņas universitātes un Ķīnas studenti ir laipni gaidīti Latvijas universitātēs.

Universitātes apmeklējuma laikā Ministru prezidente piedalījās arī fotoizstādes par Latviju atklāšanā.

Papildu informācija:

Aiva Rozenberga
Ministru prezidentes preses sekretāre
Tālrunis: +371 29462451
E-pasts: Aiva.Rozenberga@mk.gov.lv
Zane Leitāne
Komunikācijas departamenta konsultante
Tālr. +371 67082922
E-pasts: zane.leitane@mk.gov.lv

Preses relīze
LETA

LIZDA: Nevar gaidīt labu kapitālo remontu, ja nauda tiek iedota tikai kosmētiskajam

Publicēta: 23.11.2015.

Nevar gaidīt labu kapitālo remontu, ja nauda tiek iedota tikai kosmētiskajam remontam, šorīt LNT raidījumā "900 sekundes", vaicāta par piektdien, 27.novembrī, gaidāmo izglītības darbinieku brīdinājuma streiku, izteicās Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) priekšsēdētāja Inga Vanaga.

Viņa skaidroja, ka streikā paredzējuši piedalīties vairāk nekā 23 000 pedagogi, un apgalvoja, ka sociālais dialogs ar Izglītības un zinātnes ministriju ir nonācis strupceļā.

"Mēs esam pārsteigti, ka ministre ir pārsteigta," izteicās Vanaga. "Esam izmantojuši visus līdzekļus, lai mūsu viedoklis tiktu sadzirdēts. Taču ministrija neko nav ņēmusi vērā. Streika būtība ir par attieksmes maiņu, lai ievērotu normatīvos aktus, priekšvēlēšanu solījumus. Ir runa arī par naudu."

Vanaga skaidroja, ka izglītības ministre Mārīte Seile ir solījusi līdz 7.decembrim izstrādāt jaunus priekšlikumus sarunās ar LIZDA.

Jau rakstīts, ka 27.novembrī paredzētajā streikā piedalīsies 850 izglītības iestādes. Streikā piedalīsies gan vispārizglītojošās skolas, gan pirmsskolas izglītības iestādes, gan sporta skolas, gan internātskolas, gan arī augstskolas un zinātnes iestādes.

LIZDA izvirzīs divas prasības. Pirmkārt, novirzīt rezervētos deviņus miljonus eiro jau esošo noteikumu pilnveidei, lai uzlabotu darba samaksas nosacījumus visiem nozarē strādājošajiem, īpaši uzsverot pirmsskolas, mazo skolu, atbalsta personāla stāvokļa uzlabošanas nepieciešamību, kā arī pilnveidot pedagogu darba samaksas jauno modeli, ņemot vērā LIZDA priekšlikumus. Otrkārt, arodbiedrība prasīs nodrošināt finansējumu augstākajai izglītībai un zinātnei.

Biedrība "Vecāki ar izglītību" atbalsta pedagogu centienus panākt valdības un LIZDA konstruktīvu dialogu par izglītības reformas un finansējuma sabalansēšanu. Biedrība aicina vecākus pārliecināties, vai viņu bērnu izglītības iestāde piedalās streikā un kādus risinājumus tā piedāvā, ja vecākiem nav iespēju streika laikā nodrošināt bērna pieskatīšanu citur.

Jau rakstīts, ka LIZDA paziņojumu par brīdinājuma streika rīkošanu Seile 11.novembrī nosauca par pārsteidzošu. Ņemot vērā gan panāktās vienošanās, gan "stingrākas garantijas" par deviņiem miljoniem eiro pedagogu atalgojumam, Seile neredz racionālu izskaidrojumu šim paziņojumam.

Viņasprāt, ja puses bija vienojušās par nākamajiem soļiem un termiņiem situācijas uzlabošanai, LIZDA lēmums par streiku pirms noteiktajiem termiņiem, nesagaidot risinājumus, ir nesaprotams.

LIZDA rīcību Seile uzskata par atalgojuma reformas torpedēšanu.

LETA

Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai: Zinātne – kā mašīna bez motora

Publicēta: 23.11.2015.

Materiālzinātne ir viena no iespējām sildīt Latvijas ekonomiku. Diemžēl šobrīd valsts atbalsts šai jomai ir nepietiekams un Eiropas Savienības (ES) fondu apgūšanai nākamajā periodā budžetā nav paredzēts līdzmaksājums, līdz ar to «tā ir kā mašīna bez motora», atzīst zinātnieki.

Situācija zinātnē ir traģiska, uzskata Latvijas Kardioloģijas centra vadītājs Andrejs Ērglis. Redzot, ka no IKP šai jomai tiek novirzīti tikai 0,15%, arī viņam, optimistam, esot skaidrs, ka ar šādu apjomu neko daudz izdarīt nevar. Turklāt nākamajā plānošanas periodā lielu cerību nav arī uz ES struktūrfondiem. Lai gan kopējā summa ir iezīmēta (ap 500 miljoniem eiro), bet problēma ir tā, ka valsts budžetā nav ielikts līdzmaksājums. Zinātnieku piedāvājums ir ņemt aizdevumu no ES investīciju programmas – ap 600 miljoniem eiro uz 30 gadiem. Tas nozīmē, ka katru gadu šim nolūkam valsts budžetā jāparedz 20 miljoni eiro, kas ir smieklīga summa. Taču šāda nauda ļautu nodrošināt pārmaiņas gan augstākajā izglītībā un zinātnē, gan līdzmaksājumus, gan vēl ko citu, piemēram, universitāšu lielo slimnīcu struktūras attīstīšanu, ir pārliecināts A. Ērglis. Tā būtu tāda šoka terapija, kas ļautu radīt sistēmu, kura pēc laika dotu noteiktus rezultātus, nevis nodarbošanās tikai ar papīru aprakstīšanu. Viņš norāda, ka «Silīcija ielejā ASV ir aizliegts rakstīt projektus bez prototipiem, un mums arī nevajadzētu aprakstīt papīru kaudzes, no kurām neviens neko neiegūst».

Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) prezidents Ojārs Spārītis atzīst, ka zinātniskā kapacitāte un konkurētspēja Latvijā būtu, bet pietrūkst tehnoloģisko iespēju. Noārdoties iepriekšējai ekonomiskajai struktūrai, netika ieguldīti līdzekļi zinātnes stiprināšanai un attīstībai. Skaitļi to arī rāda – 1991. gadā Latvijā bija 12000 zinātnieku, bet tagad tikai 4000. Liels šķērslis attīstībai ir arī tas, ka trūkst posma, kas ļautu idejas pārvērst prototipos vai ražošanā. Viņš kā paraugu minēja Taivānu, kuru apmeklējis pirms neilga laika. Tā izglītībā un zinātnē iegulda 20% no valsts budžeta. Līdz ar to tajā ir zinātnes parki 13 nozarēs, kur strādā ap 150 000 cilvēku, kā arī industriālās pārneses institūts ar 7000 darbinieku. Tas viss ļāvis piesaistīt milzīgus līdzekļus pētniecībai. Diemžēl Latvijā ražošana ir diezgan šaura un tā nespēj dod zinātnei šo tehnoloģiskās pārneses grūdienu. «Mums ir sevi jāapliecina ne tikai kā dziedātāju un dejotāju tautai, kas dzīvo viszaļākajā zemē, bet kā zemei, kur spēj piedāvāt inovatīvu produktu tādā kvalitātē, lai pasaule vēlētos to no mums iegādāties – vai tās būtu biozinātnes vai materiālzinātnēs, farmakoloģija, vai kas cits,» uzsver O. Spārītis.

Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) zinātņu prorektors Tālis Juhna domā, ka zināms progress materiālzinātnēs ir panākts un ir izveidojies labs sadarbības tīkls Baltijas reģionā tieši šajā jomā. Tam apliecinājums ir arī konference Inovatīvi materiāli Baltijas reģiona tautsaimniecības attīstībai, kas 16. decembrī pulcēs pasaules līmeņa ekspertus materiālzinātnēs. «Jāstrādā tā, lai pierādītu, ka zinātne ir tas ceļš, kā attīstīt tautsaimniecību. Startapi veidojas arī mums, tomēr ar tiem ir par maz. Rīgā, kur koncentrējas 80% no zinātnes, ir tikai viens tehnoloģisks biznesa inkubators. Tas darbojas ļoti efektīvi – gada laikā spējis radīt 500 uzņēmumu,» skaidro T. Juhna, piebilstot, ka tas ir viens no mehānismiem, kas labi strādā, bet netiek pietiekami atbalstīts.

Aisma Orupe
Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai

Valsts administrācijas skolai turpmāk būs arī jāpiesaista mācībspēki

Publicēta: 21.11.2015.

Valsts administrācijas skolai (VAS) turpmāk būs ne tikai jānodrošina mācībspēku atlase un koordinācija, bet arī to piesaiste, paredz jaunais Valsts administrācijas skolas nolikums.

Jauns nolikums ir izstrādāts, jo pašreizējais ir saturiski novecojis un, lai aktualizētu tā saturu, grozījumi pārsniegtu 50% no dokumenta apjoma, tāpēc VAS ir sagatavojusi jaunu nolikumu, kas precizē šobrīd spēkā esošā regulējuma saturu.

VAS funkcijās ir iekļauta profesionālās attīstības un kompetences pilnveides iespēju sniegšana personām. VAS uzdevums ir veikt mācību vajadzību izpēti un apkopoto informāciju izmantot atbilstoša mācību piedāvājuma izstrādei.

Savukārt salīdzinājumā ar pašreizējo nolikumu jaunajā ir precizēti VAS uzdevumi mācību procesa īstenošanā. VAS koordinē mācību moduļu un mācību kursu, tostarp tālākizglītības programmu, izstrādi, īstenošanu un komunikāciju atbilstoši attīstības plānošanas dokumentiem un normatīvajiem aktiem. Tāpat salīdzinājumā ar novecojušo nolikumu jaunajā ir atrunāts, ka VAS nodrošina ne tikai VAS mācībspēku atlasi un darba koordināciju, bet arī viņu piesaisti, jo ļoti būtiski ir nodrošināt, lai mācībspēki būtu ieinteresēti mācību organizēšanā.

Jaunajā nolikumā noteikts, ka VAS ir tiesības apmācīt atvasinātu publisku personu - pašvaldības vai citas ar likumu vai uz likuma pamata izveidotas publiskas personas - nodarbinātos un privātpersonas, tostarp kapitālsabiedrībās nodarbinātos.

Noteikumu projektā, līdzīgi kā šobrīd spēkā esošajā VAS nolikumā, ir noteikts, ka VAS sagatavo un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz priekšlikumus par VAS uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta. VAS darbība un funkciju izpilde tikai daļēji tiek nodrošināta no piešķirtās dotācijas, kas šogad bija 113 620 eiro.

Nolikumu otrdien, 24.novembrī, plānots apstiprināt Ministru kabineta sēdē.

Ella Valtmane
LETA

Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai: Streikam gatavo pedagogu skaits aug griezdamies

Publicēta: 20.11.2015.

Par savu gatavību streikot 27. novembrī paziņojušas 845 izglītības iestādes un vairāk nekā 22 000 nozarē strādājošo. Taču tas vēl nav gala rezultāts, jo vēl joprojām arodbiedrības sarakstus papildina jauni skaitļi.

«Gribu uzsvērt, ka protestējam ne jau tikai naudas dēļ. Te ir stāsts par attieksmi – gan no valdības, gan parlamenta puses. Par nepildītajiem solījumiem un normatīvo aktu nepildīšanu,» preses konferencē teica Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) priekšsēdētāja Inga Vanaga. Viņa uzsvēra, ka ne neskaitāmās pārrunas, ne darba grupas nav devušas rezultātus. LIZDA prasības nav tikušas uzklausītas, samilzušās problēmas gadiem netikušas risinātas, tāpēc nesaprotams esot gan nozares ministrijas, gan premjerministres Laimdotas Straujumas izbrīns par šādu pedagogu un arodbiedrības lēmumu.

«Jūtam vienotību vistiešākajā vārda nozīmē, un to rāda arī skaitļi, kas aug griezdamies. Ja 19. novembrī pulksten 14 savu pievienošanos streikam paziņojuši 22 360 izglītības darbinieku, tad pēc piecām minūtēm cipars jau ir pieaudzis par 30 cilvēkiem,» situāciju preses konferencē raksturoja LIZDA priekšsēdētājas vietnieks Edgars Grigorjevs. Viņš skaidroja, ka tobrīd 80% no LIZDA biedriem pauduši atbalstu protesta akcijām un LIZDA izvirzītajām divām prasībām: pilnveidot pedagogu darba samaksas jauno modeli, ņemot vērā arodbiedrības priekšlikumus, kā nākamā gada valsts budžetā rezervētos deviņus miljonus eiro novirzīt finansiālās situācijas uzlabošanai pirmsskolas un mazajās izglītības iestādēs strādājošajiem; paredzēt zinātnes un augstākās izglītības darbinieku samaksas paaugstināšanai – kopumā 9,6 miljonus eiro. E. Grigorjevs arī norādīja, ka citas aktivitātes – ne piketi, ne sanāksmes – 27. novembrī nenotiks. Streiks notiks darbavietās – tas nozīmē, ka darbinieki būs iestādē, bet mācību process tajā nenotiks. Ja skola vai bērnudārzs nolēmis streikot, vecāki tiks informēti un lūgti tajā dienā bērnus uz iestādi nevest. Protams, ja kādi audzēkņi ieradīsies, viņi tiks pieskatīti. Par ēdināšanu gan ir jānoskaidro uz vietas – būs tā vai nebūs. Attiecībā uz darba samaksu par konkrēto dienu – LIZDA pārstāvis teica, ka tas atkarīgs no katras pašvaldības: daļa to solījusi kompensēt no saviem līdzekļiem, daļa savu finansiālo palīdzību liegušas. Varot jau arī vietvaras saprast, jo jau tā tās izglītības jomā iegulda 40–60% no sava budžeta. Kopumā tomēr sapratne no pašvaldību puses esot – tās atbalstot pedagogus un saprotot viņu prasības. E. Grigorjevs izteica cerību, ka šis solis tiks sadzirdēts arī valsts budžeta kontekstā – ja ne ar vārdiem, tad ar balsojumu.

Streikā piedalīsies arī pirmsskolas iestāde Ābecītis. Tās pārstāve Līvija Baļčūne akcentēja, ka galvenais iemesls, kāpēc viņa atbalstot šīs protesta akcijas, esot valdības attieksme: «Esmu nostrādājusi bērnudārzā 46 gadus un visu laiku esmu cerējusi, samierinājusies un gaidījusi. Valdība liek mums saprast, ka – ja gribam, varam streikot, bet neko jau nedabūsim. Neesam vairs ar mieru strādāt par tiem nieka grašiem, zinot, ka algas pielikuma mums nebūs.»

Jāpiebilst, ka pēdējo reizi pedagogi streikoja pirms 15 gadiem – 1999. gadā. Tajā piedalījās 31 447 izglītības darbinieki. Taču pirmo reizi šāds notikums bija pirms 20 gadiem – 1994. gadā mācības tika pārtrauktas uz piecām dienām (pirmajā dienā streikoja 73% skolu, pēdējā – 55%). Rezultātā valdība paaugstināja algas vidēji par 16%.

Aisma Orupe
Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai

Latvijas Avīze: Prioritāte ar rūkošu budžetu?

Publicēta: 20.11.2015.

Arodbiedrībai šķiet, ka nākamā gada budžets ir katastrofa augstākajai izglītībai un zinātnei

Izglītība pasludināta par vienu no valsts prioritātēm, tāpēc Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) būs viena no četrām ministrijām, ko nākamajā gadā neskaršot finansējuma samazinājums. Vismaz tā runāja politiķi. Saeimas sēdē, kad valsts budžetu apstiprināja 1. lasījumā, finanšu ministrs Jānis Reirs ("Vienotība") pat paziņoja, ka valsts budžeta "izdevumi nākamajam gadam pieaugs gandrīz par 200 miljoniem eiro, ieņēmumi pret 2015. gadu pieaugs par teju 115 miljoniem eiro. Un visu šo pieaugumu mēs novirzām prioritārajām nozarēm".

Taču Izglītības un zinātnes ministrijai patiesībā valsts budžeta finansējums nākamajā gadā samazinās. Šā gada valsts budžetā IZM pārraudzīto nozaru tēriņiem atvēlēti 790 651 384 eiro, bet nākamgad tam paredzēts piešķirt par 133,5 miljoniem mazāk – 657 139 661 eiro.

Latvijas Izglītības un zinātnes arodbiedrības (LIZDA) vadītāja Inga Vanaga nākamā gada budžetu sauc par katastrofu augstākajai izglītībai un zinātnei. Vēl viens secinājums par izglītības nozari – Latvijas valsts ir uzsēdusies uz ES struktūrfondu adatas. Ja kādā brīdī to devums samazinās un zudumu neaizstāj ar finansējumu no valsts budžeta, tad nozarēs iestājas teju panika.

Miljoni "ceļo"

Nākamā gada iespaidīgo finansējuma sarukumu IZM vecākais eksperts Artūrs Veidemanis skaidro ar to, ka šogad noslēdzas iepriekšējais Eiropas struktūrfondu plānošanas periods, bet jaunajā periodā vēl nav daudz apstiprinātu projektu. "Tā ir Eiropas fondu daļa, kas samazinās par 138 miljoniem," viņš uzsver. Valsts budžetā gan no Eiropas struktūrfondiem saņemto finansējumu neieskaita. No IZM plānotā 2016. gada budžeta pazudusi tā nauda, kas šogad tika tērēta, lai līdzfinansētu dažādus pārsvarā ES finansētus projektus, piemēram, profesionālo skolu modernizāciju.

A. Veidemanis uzsver, ka finansējums IZM pamatfunkciju veikšanai nākamajā gadā pat pieaugs – par 2,7 miljoniem. Tāpat garantēti par nepilniem diviem miljoniem pieaugs finansējums mērķdotācijām skolotāju algām. Piešķīrumā, kas paredzēts IZM pamatfunkciju veikšanai, arī ir gana būtiskas izmaiņas: kamēr vienu funkciju veikšanai tas samazināts par 27 miljoniem, citām IZM funkcijām tas pieaudzis par 29 miljoniem. Piemēram, 13 miljonus eiro IZM vairs netērēs, nākamajā gadā vairs nelīdzfinansējot privātos bērnudārzus un finansiāli neatbalstot vecākus, kuri algo savam mazulim aukli. Savukārt viens no lielākajiem tēriņu pieaugumiem – par pieciem miljoniem eiro – paredzams skolēnu brīvpusdienu sadaļā. Kā zināms, šajā mācību gadā valsts apmaksātas brīvpusdienas sāka ēst arī 4. klases skolēni.

Tieši tas, ka valsts vairs neapmaksās mazuļu auklēšanu, rada iespaidu, ka ir būtisks finansējuma samazinājums vispārējai izglītībai: procentuāli pat par 20 procentiem. Taču jāatceras, ka lielākie tēriņi vispārējā izglītībā ir skolotāju algām un tās tiek maksātas no citas budžeta sadaļas – valsts mērķdotācijām pašvaldībām. Tās, kā jau minēts, valdības Saeimā iesniegtajā budžeta projektā pieaugušas par nepilniem diviem miljoniem, jo palielināta gan minimālā alga, gan pedagogu minimālais atalgojums. Turklāt pirmsskolas pedagogiem visu nākamo gadu apmaksās divas stundas vairāk, lai viņi varētu sagatavoties nodarbībām.

Savukārt profesionālā izglītība it kā ir ieguvēja: tās finansējumam saskaņā ar sākotnējiem plāniem vajadzēja pieaugt par 4,1 miljoniem eiro vai sešiem procentiem. Lauvas tiesa pieauguma bija paredzēta, lai palielinātu stipendijas profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem. Realitātē gan viņi bagātāki nekļūs. Valsts maksātās stipendijas palielinātas, lai būtu tikpat lielas kā Eiropas sociālā fonda stipendijas, ko pēdējos gados saņēma šo skolu audzēkņi, bet kas vairs nav paredzētas. Zemākās stipendijas joprojām būs desmit eiro, bet lielākās – 71,14 eiro. Stipendijas lielums atkarīgs no audzēkņa sekmēm. Vēl daļa naudas paredzēta, lai izlīdzinātu algas starp profesionālo skolu un vispārējo vidusskolu skolotāju atlīdzību. Taču nu IZM apķērusies, ka vispārējai izglītībai tomēr vajadzēs vairāk naudas, nekā iepriekš plānots, jo pieaudzis skolēnu skaits sākumskolas klasēs un privātajās izglītības iestādēs, kā arī vairāk kļuvis piecgadīgo un sešgadīgo bērnu, kuri jāsagatavo mācībām skolā. Tāpat vajag vairāk nekā 65 000 eiro, lai samaksātu algas skolotājiem divās augstskolu dibinātās vidusskolās. Tāpēc pagājšnedēļ valdība izlēma tomēr atņemt profesionālajai izglītībai no iecerētā palielinājuma gandrīz 2,4 miljonus eiro, lai atdotu algām vispārējā izglītībā. Ko tad no sākotnēji solītā profesionālās izglītības iestādes šīs manipulācijas dēļ zaudēs? IZM pārstāves Edītes Olupes atbilde pārsteidz: šīs skolas nezaudēšot neko. Profesionālajai izglītībai pietikšot ar to, kas tai atstāts. Tātad 2,4 miljoni šurp vai turp un nekas nemainās? Izrādās, finansējums esot ierēķināts ar rezervi. Ja nu tomēr profesionālajai izglītībai naudas pietrūks, tad meklēšot risinājumus.

Visdāsnākais finansējuma pieaugums – par teju 18 procentiem – paredzēts sportam. Liela daļa šīs nozares finansējuma – 5,2 miljoni eiro – novirzīti, lai atmaksātu aizdevumus olimpisko centru celtniecībai. Vēl 1,9 miljoni novirzīti sporta skolu pedagogu algām, lai tās tiktu maksātas "pilnā apmērā".

Jauns augstākās izglītības finansēšanas modelis

Kaut arī novembra beigās solīts skolotāju streiks, Latvijas Izglītības un zinātnes arodbiedrības vadītāja Inga Vanaga nākamā gada budžetu sauc par katastrofu nevis skolām, bet gan augstākajai izglītībai un zinātnei.

Skaitļi tomēr rāda, ka šajā nozarē ir neliels valsts budžeta finansējuma pieaugums: par vienu miljonu pieaug finansējums zinātniskās darbības attīstībai augstskolā, un nu kopumā tas būs 6,5 miljoni. Jāpiebilst, ka no 2009. līdz 2015. gada sākumam šajā sadaļā finansējuma nebija vispār. IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora vietniece Laura Treimane piebilst: šis finansējums saistīts ar jaunā augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanu. Kā zināms, valsts augstskolas turpmāk plānots finansēt, arī ņemot vērā to sniegumu (pārsvarā zinātnē) iepriekšējā gadā, un minētie 6,5 miljoni starp augstskolām tiks sadalīti, ņemot vērā iepriekšējā gada darba rezultātus. Jaunais augstskolu finansēšanas modelis sastāv it kā no trim daļām, sauktām par pīlāriem. Pirmais ir līdzšinējā finansēšanas sistēma. Trešais pīlārs ietver finansējumu augstskolu attīstībai, tam no valsts budžeta līdz šim nauda nav atvēlēta. "Finansējām to no Eiropas struktūrfondu līdzekļiem," teic L. Treimane. "Protams, ir mērķis nodrošināt finansējumu no valsts budžeta, tomēr nākamajā gadā trešo pīlāru arī vēl finansēsim no struktūrfondiem. Piemēram, no tiem tiks piešķirta nauda pēcdoktorantūras pētījumiem un praktiskās ievirzes pētījumiem augstskolās. Kopumā šīm aktivitātēm varēs tērēt attiecīgi 64 un 76,5 miljonus eiro."

Arī zinātnei skaitļi izskatās labāk nekā iepriekš: valsts finansējums pieaudzis par 3,7 miljoniem jeb pat 10,6 procentiem. Pieaugums galvenokārt paredzēts zinātnes bāzes palielinājumam, proti, pašu zinātnisko institūciju uzturēšanai. No šīs naudas finansēs arī augstskolu mācībspēku dalību pētījumos.

Līdz ar to pētniecībā iesaistītie augstskolu pasniedzēji turpmāk varētu saņemt atalgojumu gan no augstākās izglītības, gan zinātnes finansējuma.

Uz ES struktūrfondu adatas

Taču I. Vanagai ir taisnība tajā ziņā, ka augstākā izglītība un zinātne visvairāk izjutīs to, ka samazinās naudas plūsma no ES struktūrfondiem.

Latvijas valsts ir uzsēdusies uz ES struktūrfondu adatas. Ja kādā brīdī to devums samazinās, neatrodas nauda, lai zudumu aizstātu ar finansējumu no valsts budžeta, un nozarēs iestājas teju panika. Ja arī kāds caurums tiek aizlāpīts, citā paliek tukšums. I. Vanaga ir neizpratnē: ja valsts atrada četrus miljonus, kā kompensēt ES struktūrfondu finansējuma samazināšanos, kāpēc tie visi bija jānovirza stipendijām profesionālo skolu audzēkņiem, bet doktorantiem, kas sākuši izstrādāt promocijas darbus, saņemot ES stipendijas, tagad jāpaliek pavisam bešā? Kāpēc šos miljonus nevar sadalīt godīgāk?

I. Vanaga atgādina, ka valsts joprojām nepilda likumu, nenodrošinot to finansējumu augstākajai izglītībai un zinātnei, ko prasa normatīvie akti.

Kā jau pēdējā laikā ierasts, arī nākamā gada budžetā IZM prasīja finansējumu tā sauktajām jaunajām politikas iniciatīvām – tātad jaunu, iepriekš neīstenotu pasākumu īstenošanai. IZM prasības sasniedza vairāk nekā 60 miljonus eiro. Lielākā daļa šīs summas – 31 miljons eiro – bija paredzēts jaunā skolotāju algošanas modeļa ieviešanai. Nu jau zināms, ka, ja arī modelis tiks ieviests, tad tikai no 1. septembra, tāpēc tik liela naudas summa nemaz nebūtu nepieciešama.

Saeimu viss apmierina?

Var paredzēt, ka Saeima naudas piešķīrumu IZM atbalstīs, lai cik daudz kritikas arī izskanētu. Zīmīgi, ka Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija iesniegusi tikai vienu priekšlikumu par izmaiņām valdības iecerētajā valsts naudas sadalījumā, un tas pats attiecas uz kultūras jomu: prasīts jauns naudas piešķīrums kinofilmai "Dvēseļu putenis". Vai tas nozīmē, ka finansējuma sadale IZM pārraudzītajām jomām komisiju pilnībā apmierina? Komisijas priekšsēdētājs Jānis Vucāns mierina, ka "absolūtos skaitļos, ja neņem vērā finansējuma samazinājumu ES projektiem, IZM budžets tomēr pieaug". Augstskolām, lai kompensētu to, ka ES struktūrfondu atbalsts vairs nav tik dāsns, došot iespēju brīvāk rīkoties ar to nekustamajiem īpašumiem.

Izglītības un zinātnes ministre Mārīte Seile, atzīstot, ka "finansējums augstākajai izglītībai un zinātnei nav pietiekams", aicina novērtēt tomēr to nelielo finansējuma kāpumu skolotāju algām, augstākajai izglītībai un zinātnei. Skolotāju algām rezervētie papildu deviņi miljoni, kas pagaidām IZM budžetā vēl nav ierakstīti, gan tiks tērēti tikai tad, ja "izdosies sakārtot sistēmu", proti, ieviest jaunu skolotāju algošanas modeli. Taču modeļa nākotne kļūst aizvien neskaidrāka.

***

Valsts budžeta finansējums Izglītības un zinātnes ministrijai (eiro)

	2015. gads	2016. gads (1. lasījumā apstiprinātais)
Kopējais finansējums	790 651 384	657 139 661

Valsts pamatfunkciju īstenošana	252 594 188	255 270 136
ES politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu un pasākumu īstenošana	202 098 307	64 095 522
Mērķdotācijas pašvaldībām (pedagogu algām)	335 958 889	337 774 003
Vispārējā izglītība	40 142 536*	32 11 937
Profesionālā izglītība	67 778 116*	71 877 694
Augstākā izglītība*	62 244 001	63 311 081
Zinātne*	35 272 453	39 020 711
Sports *	30 447 916	35 893 234
Padotības iestādes un to pasākumi*	7 621 390	4 222 310

* uz gada sākumu

Ilze Kuzmina
Latvijas Avīze

Diena: Profesionāļi iedvesmos skolēnus mācīties

Publicēta: 20.11.2015.

No 23. līdz 26. novembrim, skolās visā Latvijā, kā jau vairākus gadus pēc kārtas, norisināsies akcija Iedvesmo mācīties!, ko organizē programma Iespējamā misija. Akcijas ietvaros 36 profesionāļi, kas savās nozarēs jau daudz ko sasnieguši, iejutīsies skolotāju ādā un, tiekoties ar skolēniem, motivēs viņus mācīties, raksta LETA.

Šogad akcijā piedalīsies Valsts prezidents Raimonds Vējonis, Lattelecom valdes priekšsēdētājs Juris Gulbis, Nacionālo bruņoto spēku komandieris Raimonds Graube, SAF tehnika valdes priekšsēdētājs Normunds Bergs, žurnālists un mūziķis Gustavs Terzens, sportists un fizioterapeits Aigars Fadejevs, Madara Cosmetics vadītāja Lotte TisenkopfaIltnere un citi. Akcijā iesaistīto profesionāļu uzdevums būs novadīt vienu mācību stundu un, pastāstot par savu mācīšanās un darba pieredzi, iedvesmot skolēnus izvirzīt augstākus mērķus un būt neatlaidīgiem to sasniegšanā.

Iespējamās misijas direktors Mārtiņš Kālis skaidro, ka skolotāja loma mūsdienās ir ļoti tuva organizācijas vadītāja lomai – noteikt klases kopīgos mērķus, palīdzēt katram skolēnam saprast individuālos mērķus, sekot to izpildei, motivēt un nodrošināt, ka skolēniem ir iespēja tos sasniegt. Gan motivācijai, gan apguvei svarīgi ir parādīt zināšanu un prasmju lietojumu dzīvē, tāpēc šādu iespēju nodrošinās akcijas Iedvesmo mācīties! viesi. Akcijas mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar reālo dzīvi, lai rādītu skolēniem pēc iespējas pilnīgāku priekšstatu par dažādu jomu un profesiju darba ikdienu un tajās nepieciešamajām zināšanām un prasmēm.

Diāna Kārkliņa
Diena

Konkurētspējīga izglītība ir dalītas atbildības rezultāts

Publicēta: 20.11.2015.

Ziņas par Latvijas vidusskolu atestātiem, kas nederīgi Kembridžā, kārtējo reizi raidījušas bultas valsts izglītības sistēmā. Kamēr tā gaida pārdomātas un saprātīgas reformas, gribu atgādināt, ka atbildība par bērnu nākotni nav tikai Izglītības ministrijas rokās. Izglītības kvalitāte savā ziņā balstās uz trīs vaļiem - skolotāja, vecākiem un skolēna. Tāpēc aicinu gan jauniešus, gan viņu vecākus padomāt par savu personīgo atdevi auglīgas zināšanu vides veidošanā, tostarp atbildības sadalīšanā.

Skolēnu zināšanu līmenis kopumā neveidojas tikai no valstī pastāvošas izglītības sistēmas. Savu artavu dod gan skolotāji, gan vecāku iesaiste, visbeidzot pašu skolēnu uzņēmība darīt vairāk nekā mācību programma paredz.

Kā teicis Renāns: "Vienlīdzība rada pilnīgu vienveidību: no sliktā atbrīvojas, upurējot visu skaisto, talantīgo, unikālo." Izglītības sistēmai bieži pārmet ne vien samocītus un nepārdomātus lēmumus, skolēnu individualitātes ierobežošanu, kuras rezultātā pēc vidusskolas sola visi skolēni dzīvei tiek pasniegti pēc vienas piegrieztnes.

Sakarā ar pieaugošo plaisu izglītības līmenī starp lauku un pilsētas skolēniem, īpaši argumentējot to ar lauku bērnu ģimeņu sociālekonomisko stāvokli, vēl būtiskāk ir uzsvērt, ka skola, iespējams, ir vienīgā vide, kurā neatkarīgi no ģimenes sociālā un ekonomiskā stāvokļa, arī pret bērnu no maznodrošinātas ģimenes, izturas tāpat, kā pret citiem. Skolotājs bērnus nešķiro, visiem tiek vienlīdzīgi stāstīts, skaidrots, demonstrēts un pats galvenais, iedvesmots un iedrošināts vēlēties un darīt vairāk. Līdz ar to, skolotājam ir būtiska ietekme uz skolēnu zināšanu līmeni. Protams, jāņem vērā, arī pie vienlīdzīgas skolotāju attieksmes būs bērni, kas cieš no vecāku uzmanības trūkuma, jo ir pārlieku aizņemti ar sadzīves un ģimenes materiālo problēmu risināšanu. Līdz ar to samazinās bērna izglītībai vēlamā uzmanība. Šādi skolēni bieži vien neapzinās savas spējas un talantus. Taču skolotājs no malas redz labāk un var sniegt atbalstu un iedvesmu mācību procesā.

Pieredze rāda, ka biežāk zināšanu apguves procesu bremzē nevis intelekta trūkums vai nepilnīga mācību programma, bet gan nepietiekama vecāku iesaiste šajā procesā. Ik gadu liela daļa mūsu skolas audzēkņu ārpus skolas piedalās dažādos projektos un konkursos. Varu apgalvot, ka veiksmīgākie un uzņēmīgākie audzēkņi ir tieši tie, kuri saņem pastiprinātu uzmanību, interesi un novērtējumu par paveikto no saviem vecākiem. Ja šī ciešā saikne starp bērnu un vecāku iztrūkst, tas rada būtiskus draudus skolēna potenciāla realizēšanai. Ik gadu uzņēmīgākie jaunieši ar skolotāju un vecāku atbalstu paplašina savu zināšanu loku, ieguldot neko vairāk kā vien laiku un gribasspēku. Tā, piemēram, Rīgas 25.vidusskolas audzēkņi vēstures skolotājas Rudītes Liepiņas vadībā, piedaloties "Junior Achievement Latvija" rīkotajā uzņēmējdarbības konferencē "Uzdrīksties uzvarēt" un Rīgas Brīvostas konkursā "Osta pilsētai" vairākkārt ieguvuši godalgotas vietas, kā arī 10-12. klašu skolēni ik gadu sekmīgi piedalās EUROSCOLA konkursā, gūstot iespēju reizi divos gados apmeklēt Eiropas Parlamentu Strasbūrā.

Līdz ar darbu skolā redzu, cik plašas ir skolēnu iespējas ceļā uz augstāku izglītības līmeni. Labas sekmes var nodrošināt budžeta vietas un bezmaksas izglītību Latvijas augstskolās. Godalgotas vietas dažādos konkursos un starptautiska pieredze apmaiņas braucienos sniedz noteiktu pievienoto vērtību skolā iegūtajām zināšanām. Tādēļ esmu pārliecināta, ka ne visu nosaka vecāku materiālais stāvoklis. Skolotāja atdeve, vecāku iesaiste un skolēna mērķtiecība neprasa materiālus līdzekļus. Taču ar šādu, veiksmīgi sadalītu atbildību, skolēniem ir visas iespējas sasniegt augstus rezultātus un pretendēt uz veiksmīgu akadēmisko izaugsmi arī pēc vidusskolas. Šī brīža iespējas paplašināt savu redzesloku un

līdz ar vidusskolas atestātu iegūt arī noderīgu pieredzi var jebkurš skolēns, neatkarīgi no vecāku iespējām. Nav jābūt arī gudrākajam un talantīgākajam, bet savu iespēju robežās darot, nebaidoties riskēt un pieliekot milzīgu neatlaidību, skolēniem ir iespēja paplašināt savu redzesloku un papildināt skolā iegūtās zināšanas.

Skola nevar iedot visu, taču, ar vecāku interesi, atbalstu, skolotāju iniciatīvu un skolēnu mērķtiecīgu darbu paveras plašas iespējas. Tādēļ, pirms nopelt izglītības sistēmu Latvijā, vēlētos aicināt vecākus izvērtēt vai bērna sekmēm un interesēm tiek veltīts pietiekami laika un uzmanības. Skolotājus iespēju robežās informēt bērnus par ārpusskolas iespējām gūt pieredzi ar izglītību saistītos pasākumos un konkursos kā Latvijā, tā citviet pasaulē. Visbeidzot vēlos mudināt skolēnus nebaidīties izmantot iespējas mācīties un gūt pieredzi dažādos veidos - to izmantojot būsiet tikai ieguvēji.

Rita Deksne, Rīgas 25.vidusskolas skolotāja.

Preses relīze
LETA

Asociācija: Latvijā jaunieši alkoholu sāk lietot jau no 12 gadu vecuma

Publicēta: 20.11.2015.

83% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju alkoholu sākuši lietot vecumā no 12 līdz 18 gadiem, liecina Latvijas Alkohola nozares asociācijas (LANA) pētījuma dati.

Divas trešdaļas lietotā alkohola ir vieglais - alus, vīns, sidrs vai kokteiļi, bet 29% respondentu atzina, ka lieto tikai stipros dzērienus, kuri satur vismaz 35% alkohola, aģentūru LETA informēja pētījuma autori.

Vienlaikus 84% respondentu norādījuši, ka alkohola lietošana jauniešu vidū uzskatāma par nopietnu problēmu. Tikai 3,5% nesaskatīja problēmu tajā, ka jaunieši pāragri sāk pievērsties stipriem dzērieniem. Tāpat katrs trešais aptaujas dalībnieks uzsvēra, ka jauniešus no alkohola lietošanas varētu atturēt vienīgi stingrāka uzraudzība tirdzniecības vietās.

Iedzīvotāji par sekmīgākajiem pasākumiem, kas veicami alkohola patēriņa samazināšanai nepilngadīgo vidū, minēja veselības mācības atjaunošanu skolās, izglītojošus pasākumus valsts līmenī, brīvā laika pavadīšanas alternatīvas. Tāpat daudzi atzina, ka par nepilngadīgu bērnu atrašanos alkohola reibumā būtu jāsoda arī vecāki.

Kā norādīja Latvijas Alkohola nozares asociācijas vadītājs Genādijs Kļepikovs, pārmērīga alkohola lietošana rada daudzas sociālas sekas, samazinot darbaspējas un kopumā radot neveselīgu sabiedrību.

"Esam izveidojuši projektu "atbildīgi.lv", kur ir apkopota informācija par alkoholu un tā lietošanu. Mājaslapā ar testa palīdzību ir iespēja noteikt savu alkohola patēriņa risku, kā arī atrast informāciju, kur meklēt palīdzību problēmu gadījumā," norādīja Kļepikovs.

Minētais pētījums veikts interneta vidē, izmantojot tirgus un sabiedriskās domas pētījumu kompānijas SIA "Predicta" interneta pētījumu paneli "eSample". Pētījums veikts 2015.gada aprīlī, tajā piedalījās 912 respondenti vecumā no 16 līdz 60 gadiem.

LANA izveidota 2013.gada septembrī, apvienojot lielākos nozares uzņēmumus, piemēram, AS "Latvijas balzams", SIA "Altia Latvia , SIA "Liviko". Asociācija darbojas kā alkoholisko dzērienu industrijas eksperts, pārstāvot nozares kompāniju intereses, un iestājas par atbildīgas un saprātīgas alkohola lietošanas vidi Latvijā.

Ingrīda Mičāne
LETA

Katrs trešais skolēns mājasdarbus nepilda pie rakstāmgalda

Publicēta: 20.11.2015.

Skolā uzdotos mājasdarbus pie rakstāmgalda neveic gandrīz katrs trešais jeb 30% skolēnu, tā vietā izvēloties mācīties pie ģimenes kopējā galda ēdamistabā un viesistabā vai arī dīvānā, liecina bankas Citadele veiktā vecāku aptauja.

Dati par skolēnu ieradumiem norāda uz diviem galvenajiem iemesliem tam, kāpēc skolas uzdevumus bērni mājās neveic pie rakstāmgalda - daļā mājokļu tam īpaši piemērota galda nav vietas trūkuma dēļ, bet daļā ģimeņu izveidojies pieradums mājasdarbus pildīt citviet mājās. Katrs desmitais jeb 10% vecāku norādījuši, ka bērni veic mājasdarbus pie kopējā galda viesistabā vai ēdamistabā, un tāpat gandrīz desmitā daļa skolēnu izvēlas mājasdarbus pildīt gultā vai dīvānā.

"Dzīves kvalitātes uzlabošana ir aktuāls jautājums - īpaši ģimenēm ar bērniem, kam nepārtraukti nākas domāt par to, kā ērtāk iekārtot savu mājokli. Izaicinājums ir to pielāgot mainīgajām bērnu vajadzībām, sākot no bērnu dārza un beidzot ar augstskolu. Ne velti puse no izsniegtajiem patēriņa kredītiem tiek ieguldīti mājokļa labiekārtošanā," saka bankas Citadele Privātpersonu apkalpošanas daļas vadītāja Baiba Tētiņa.

Arhitekts, interjera dizainers Mareks Birznieks norāda uz būtiskākajiem principiem, kas jāievēro veselīgam un produktīvam mācību procesam mājās. "Lai skolēnam jebkurā vecumā nodrošinātu ērtu un atbilstošu vidi, svarīgas ir trīs lietas - atbilstoša izmēra un augstuma rakstāmgalds, piemērots krēsls un pareizs apgaismojums. Skolēnu vēlme mācīties ērtā dīvānā vai pie ēdamgalda nav pārsteidzoša, taču jāatceras, ka ergonomiski un funkcionāli ir nozīmīga atšķirība starp žurnālgaldu un rakstāmgaldu," uzsver M. Birznieks.

Lai 12 un vairāk mācību gadu garumā saglabātu pareizu stāju un redzes asumu, skolēnam jānodrošina ergonomiska un atbilstoša darba vide, tāpat kā jebkuram biroja darbiniekam. M. Birznieks skaidro: "Ja mājās nav vietas lielam rakstāmgaldam, ir pieejami citi risinājumi, piemēram, mazāki galdi bez atvilktnēm un papildu sekcijām. Šaurai mājokļa platībai pieejamas paceļamas, nolaižamas un bīdāmas galda virsmas, lai tās kā rakstāmgaldu izmantotu tikai nepieciešamajā laikā. Ģimenēs, kurās aug dažāda vecuma bērni, piemērotākie būtu galdi un krēsli ar mehāniski vai elektroniski maināmu augstumu, lai atsevišķu rakstāmgaldu nevajadzētu iegādāties katram skolēnam. Šāds risinājums noderēs arī tam, lai bērna augšanas laikā derētu viens un tas pats galds."

Iedzīvotāju aptauju sadarbībā ar banku Citadele veica "www.snapshots.lv", aptaujājot 726 Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 līdz 74 gadiem.

Par banku Citadele

Citadele ir Latvijas vietējā banka, kas piedāvā banku, finanšu un kapitāla pārvaldības pakalpojumus. Citadeles grupas pamata tirgus ir Baltijas valstis - Latvija, Lietuva un Igaunija. Banka Citadele ir American Express® sadarbības partneris Latvijā un Lietuvā, kam ir tiesības emitēt American Express maksājumu kartes. 75% plus viena bankas Citadele akcija pieder starptautiskai investoru grupai, ko pārstāv investīciju kompānija “Ripplewood Advisors LLC" kopā ar 12 respektabliem investoriem. Otrs bankas akcionārs ir Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB), kuras īpašumā ir 25% mīnus viena akcija. Plašāka informācija: www.citadele.lv

Papildu informācija:

Baiba Ābelniece
Ārējās komunikācijas vadītāja
banka Citadele
Tālr. 67010326, 26624221
E-pasts: baiba.abelniece@citadele.lv
www.citadele.lv
Twitter konts: Citadele

Preses relīze
LETA

Izglītība un Kultūra: Pedagogi streikos, lai valdība uzņemtos atbildību par nepildītiem solījumiem

Publicēta: 19.11.2015.

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) padome 11. novembrī pieņēma lēmumu 27. novembrī rīkot vienas dienas brīdinājuma streiku, jo uzskata, ka LIZDA un Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) izlīgšanas komisijas sasniegtais rezultāts ir neapmierinošs – vienošanās tika panākta tikai par divām no septiņām prasībām.

Pāris stundu pēc LIZDA paziņojuma izglītības un zinātnes ministre Mārīte Seile sasauca preses brīfingu, kurā pauda izbrīnu par LIZDA rīcību, ko nodēvēja par nekonstruktīvu. M. Seile norādīja, ka LIZDA, paziņojot par streiku, ir rīkojusies netoleranti, jo esot taču tikusi panākta vienošanās, ka IZM ierēdņi līdz 7. decembrim pilnveidos pedagogu darba samaksas jauno modeli. Pret tajā iestrādātajām normām, kas būtiski pazemina pašreizējo darba algu daudziem pedagogiem, kuri strādā ar lielu slodzi un klasēs ar lielu skolēnu skaitu, jau vairākus mēnešus ir iebildumi ne tikai sociālajiem, bet arī koalīcijas partneriem.

Ir jāatgādina, ka IZM pedagogu darba samaksas jauno modeli bija apņēmusies virzīt izskatīšanai valdībā vēl līdz 2014./2015. mācību gada beigām, taču tas nenotika.

Kopš šāgada aprīļa beigām, kad tā projekts pirmo reizi tika publicēts IZM mājaslapā, tas ir piedzīvojis gandrīz desmit uzlabotu redakciju, taču neviena no tām nav bijusi tik kvalitatīva, lai par to varētu lemt valdībā. Cerīga šķita 1. septembrī izveidotā modeļa pilnveides darba grupa Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas vadībā; tajā tika uzklausīts visu Latvijas pašvaldību pārstāvju viedoklis. Lai gan 9. oktobrī, kad notika pēdējā darba grupas sēde, IZM tika uzdoti konkrēti uzdevumi modeļa pilnveidei, lai to varētu skatīt valdībā vēl pirms valsts 2016. gada budžeta likumprojekta pirmā lasījuma Saeimā 3. novembrī, IZM šos uzdevumus nav izpildījusi. M. Seile preses brīfingā aizbildinājās, ka pašvaldību viedoklis par atsevišķiem modeļa jautājumiem esot bijis neviennozīmīgs, turklāt viņa baidoties, ka visu LIZDA prasību izpildei pilnā apjomā valstij nebūšot naudas.

Tā kā jaunā pedagogu darba samaksas modeļa pilnveide ilgst jau vairāk nekā pusgadu, ir maz ticams, ka nepilna mēneša laikā IZM pēkšņi nāks klajā ar kādām jaunām iniciatīvām, kuras atbalstīs gan sociālie partneri, gan koalīcija.

Uz žurnālistu jautājumu, vai ministrei būtu jāatkāpjas no amata, redzot, ka ilgtermiņā nespēj vienoties par pedagogu darba samaksas jauno modeli, M. Seile atbildēja, ka viņu darbā nav pieņēmusi LIZDA un viņa negrasās demisionēt.

Streika dienā skolotāji nepildīs tiešos darba pienākumus LIZDA brīdinājuma streika forma ir darba pārtraukšana uz vienu dienu, atrodoties savā darbavietā, taču nepildot savus tiešos darba pienākumus. Par to, kāda būs dienaskārtība, lemj katrā izglītības iestādē uz vietas, par to savlaicīgi informējot sabiedrību.

Izglītības un zinātnes darbinieki vienosies kopīgā streikā, lai paustu savu neapmierinātību par pastāvošo situāciju izglītības un zinātnes nozarē, valdības vienaldzīgo un nievājošo attieksmi, nekvalitatīvi izstrādāto atalgojuma modeli, kura ieviešana draud pasliktināt situāciju daudziem izglītības darbiniekiem, neveicinot kvalitatīva mācību procesa nodrošināšanu, kā arī lai panāktu, ka

valdība ieklausās izglītībā un zinātnē strādājošajos un nekavējoties uzlabo situāciju tiem, kuri jau gadiem saņem neadekvāti zemu atalgojumu.

LIZDA izvirzījusi divas streika prasības Pirmkārt, pilnveidot pedagogu darba samaksas jauno modeli, ievērojot LIZDA priekšlikumus, kā arī novirzīt likumprojektā „Par valsts budžetu 2016. gadam" rezervētos 9 miljonus eiro pārejas periodam Ministru kabineta noteikumu Nr. 1616 un Nr. 836 pilnveidei, paredzot darba samaksas nosacījumu uzlabošanu pirmsskolas izglītības iestādēs, mazajās izglītības iestādēs (izglītojamo skaits – līdz 100) strādājošajiem, atbalsta personālam, kā arī nepieļaut darba samaksas pasliktināšanu nozarē strādājošajiem.

Otrkārt, paredzēt zinātnes un augstākās izglītības darbinieku darba samaksas paaugstināšanu, nodrošinot 6 miljonus eiro papildu finansējumu Augstskolu likuma 78. panta 7. daļas pakāpeniskai izpildei likumprojektā „Par valsts budžetu 2016. gadam" un 3,6 miljonus eiro papildu finansējumu Zinātniskās darbības likuma 33. panta 2. daļas pakāpeniskai izpildei likumprojektā „Par valsts budžetu 2016. gadam".

Vecāku organizācijas gatavas respektēt pedagogu streiku LIZDA 16. novembrī tikās ar vairāku vecāku organizāciju pārstāvjiem, lai skaidrotu LIZDA padomes lēmumu 27. novembrī izglītības un zinātnes darbiniekiem organizēties vienotā brīdinājuma streikā. Tikšanās laikā vecāku organizācijas kopumā pauda atbalstu un gatavību respektēt pedagogu streiku.

LIZDA priekšsēdētāja Inga Vanaga iepazīstināja organizāciju „Latvijas vecāku forums", „Vecāki par izglītību", „mammamuntetiem.

lv" un „Mazākumtautību vecāku forums" pārstāvjus ar galvenajiem arodbiedrības iebildumiem pret IZM izstrādāto pedagogu darba samaksas jauno modeli un skaidroja situāciju, kādēļ sociālais dialogs ar nozares ministriju ir nesekmīgs un LIZDA nonākusi līdz lēmumam par brīdinājuma streiku.

Uzklausījuši arodbiedrības priekšsēdētāju, vecāku pārstāvji izteica viedokli, ka respektē šo lēmumu un ir gatavi atbalstīt pedagogus, kuri streikos, vienlaikus norādot, ka ir nepieciešams aktīvāk informēt sabiedrību par to, kāda būs dienaskārtība izglītības iestādēs 27. novembrī.

LIZDA aicina vecākus rast iespēju bērnus šajā dienā uz izglītības iestādēm nevest un norāda, ka vecākiem konkrētajā sava bērna izglītības iestādē ir jāinteresējas, kas notiks streika dienā.

LIZDA aicina izglītības iestādēs maksimāli ātri vienoties par dienaskārtību un laikus informēt skolēnu vecākus un sabiedrību.

Tas, vai skolā būs apkure, vai apkopējas turpinās savu ierasto darbu, vai strādās skolas pavāri, ir atkarīgs no konkrētās izglītības iestādes lēmuma. LIZDA no vecākiem vēlas sagaidīt izpratni par streika būtību un cieņu pret pedagogiem, streika dienā rodot alternatīvas bērnu pieskatīšanas iespējas, jo, lai gan streika norises vieta ir izglītības iestāde, vairumā gadījumu streikojošajiem pedagogiem šī diena netiks apmaksāta. LIZDA neizslēdz iespēju, ka būs pašvaldības un izglītības iestādes, kuras nodrošinās darba samaksu arī par streika dienu.

Par to, vai kavējums mācību procesā būs jāatstrādā, arī lemj konkrētā izglītības iestāde un pašvaldības: ja iekavētās mācības ir iespējams kompensēt citā mācību stundā vai kādā alternatīvā mācību satura

īstenošanas formātā, piemēram, uzdodot bērniem radošo un izglītojošu praktisko darbu, tad pastāv iespēja, ka šī diena jāatstrādā nebūs.

LIZDA atkārtoti uzsver, ka lēmums par streiku nav vēršanās pret skolēniem un viņu vecākiem, bet norādījums valdībai uzņemties atbildību par pastāvošo situāciju un gadiem nepildītajiem solījumiem.

Uzklausot arodbiedrības viedokli par pedagogu darba samaksas jauno modeli pašreizējā redakcijā, visi tikšanās dalībnieki kopumā atzina, ka LIZDA prasības ir pamatotas. Inga Akmentiņa- Smildziņa no Latvijas vecāku organizācijas „mammamuntetiem.

lv" īpaši izcēla modelī iestrādāto zemo atalgojumu atbalsta personālam, piemēram, bibliotekāram, dienesta viesnīcas skolotājam, internāta skolotājam – tas ir 550 eiro pirms nodokļu nomaksas.

Savukārt pārstāve no biedrības „Latvijas vecāku forums" minēja – lielākā neizpratne ir par sabiedrībā pastāvošo retoriku, ka izglītības nozarē tiek novirzīts salīdzinoši liels procents no valsts iekšzemes kopprodukta, taču šaubas ir par to, vai kvalitāte ir atbilstīga, īpaši mazajās skolās.

I. Vanaga norādīja – arodbiedrība apzinās, ka mazajās lauku skolās izglītojamie valstij izmaksā dārgāk, taču praktiski visos valsts plānošanas dokumentos ir minēts, ka ir būtiski nodrošināt pieejamu izglītību 1.–6. klases skolēniem pēc iespējas tuvāk mājām, tātad tā ir valstiska izšķiršanās šādas skolas uzturēt.

Turpinot tematu par mazo lauku skolu nozīmību valstī, LIZDA eksperte vispārējās izglītības jautājumos Irina Avdejeva informēja, ka bieži vien skolotāji šādās skolās pilda sociālo funkciju un iespēju robežās rūpējas par bērniem, kuriem ir ļoti nelabvēlīgs sociāli ekonomiskais stāvoklis, veicinot gan skolēnu izaugsmi, gan spēju socializēties vienaudžu vidē. „LIZDA žūrija konkursa „Pedagogam draudzīgākā izglītības iestāde 2015" laikā apmeklēja skolas visos Latvijas reģionos, un šajās vizītēs nereti dzirdējām par gadījumiem, kad skolotājs bērnā, kuram mājās netiek nodrošināti ne droši, ne labvēlīgi apstākļi, iegulda maksimālo. Aizverot šādas skolas, mēs riskējam, ka bērni no izglītības sistēmas vispār izkritīs, un tas valstij un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai izmaksās vēl dārgāk," atzina I. Avdejeva.

I. Akmentiņa-Smildziņa piebilda:
„Ja arodbiedrība publiskajā retorikā vairāk runātu par šīm problēmām, tad tiktu lauzts stereotips, ka LIZDA vienīgais fokuss ir uz algu pieaugumu, aizmirstot citus labai izglītībai pakārtotos jautājumus." Biedrības „Vecāki par izglītību" pārstāve Lita Konopore uzteica LIZDA darbu: „Redzu, ka LIZDA dara maksimāli daudz, lai aizstāvētu savu biedru intereses, un citām organizācijām vajadzētu ņemt piemēru, iestājoties par savām interesēm un rūpējoties par to redzeslokā esošajām sfērām un sociālajām grupām." „Mēs, arodbiedrība, nevaram pildīt pilnīgi visas funkcijas un aptvert visus interesējošos jautājumus, kas skar pārdomātas, kvalitatīvas izglītības politikas veidošanu Latvijā, kā arī rūpēties par ikviena bērna labklājību un sociālo drošību, taču piekrītu, ka, sadarbojoties ar sociālajiem partneriem, varam izcelt problēmas, kuras redzam, un mudināt atbildīgās institūcijas tām pievērst uzmanību un risināt šos jautājumus," atzina I. Vanaga.

LIZDA un vecāku pārstāvju tikšanās noslēdzās ar konceptuālām un arī jau konkrētām sadarbības iecerēm. Arodbiedrība domā par tālāku konstruktīvu sadarbību ar visām vecāku organizācijām.

Daiga Kļanska
Izglītība un Kultūra

Izglītība un Kultūra: Aizej tur – nezin kur – un atnes to – nezin ko

Publicēta: 19.11.2015.

Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) padome ir paziņojusi, ka tukšās runas ir apnikušas, tāpēc ir nolemts 27. novembrī rīkot izglītības darbinieku brīdinājuma streiku, lai pievērstu sabiedrības uzmanību nesekmīgajiem mēģinājumiem ieviest pieņemamu pedagogu atalgojuma jauno modeli.

Laikraksts vērsās pie vairākām LIZDA arodorganizāciju vadītājām, lai uzzinātu, kāds noskaņojums valda pedagogu vidū Latvijas pilsētās un novados.

Saldus un Brocēnu novadu arodorganizācijas priekšsēdētāja Ilze Vītoliņa atzīst, ka noskaņojums ir diezgan dalīts, un skaidro tā iemeslus:

„Lauku skolotājiem algas ir patiesi zemas: ja likme nav pilna, tad nesaņem pat minimālo mēneša atalgojumu – 420 eiro pirms nodokļu nomaksas. Labāka situācija, protams, nav arī pirmskolu skolotājiem.

Skolā strādājošie vēl var mēģināt atrast iespējas iesaistīties vairākās darbavietās un strādāt vairāk par likmi, taču pirmskolu skolotājiem tās ir daudz vairāk ierobežotas. Viņiem arī nemaksā par stundu gatavošanu, tā ka lielākā daļa saņem tikai 420 eiro uz papīra.

Lai gan lauku skolotāji jau ir pieraduši pie pieticīgās dzīves, vēl biedējošs ir fakts, ka laukos skolēnu paliek arvien mazāk, tātad skolotāju skaitu nāksies samazināt, skolas – reorganizēt vai pat slēgt.

Saprotu, ka skolotāji baidās par savām pašreizējām darba vietām, tāpēc nav tik vienkārši izšķirties, vai piedalīties streikā; tas ir sarežģīts lēmums: ja alga ir niecīga un, nesaņemot atlīdzību par streika dienu, tā saruks vēl mazāka, tad var saprast, ka daudziem tas ir eksistences jautājums.

Taču nešaubīgi varu teikt, ka skolota?jos neapmierinātība ar situāciju izglītības sistēmā saistībā ar atalgojumu ir sasniegusi kritisko robežu.

Neskaitāmus gadus esam cīnījušies, lai skolotāji saņemtu ieguldītajam darbam adekvātu atalgojumu, joprojām visi pienākumi netiek atalgoti un daudz tiek darīts brīvprātīgi. Situācija nav normāla." Kāpēc ir radusies it kā stikla siena, kad izglītības darbinieki un valsts institūcijas viens otru nedzird un nesaprot? I. Vītoliņa uzskata, ka visa pamatā ir finanšu trūkums:

„Daļai pirmskolu skolotāju algu maksā no valsts, daļai – no pašvaldību budžeta, bet tām visbiežāk nav naudas, lai atlīdzinātu par paveikto un tādējādi paaugstinātu algu. Noteikumi visiem skolotājiem būtu vienādi, ja visiem algas maksātu no valsts budžeta, bet Ministru prezidente Laimdota Straujuma norādīja, ka tas netiks darīts.

Sākotnējā ideja par pedagogu darba samaksas jauno modeli teorētiski bija ļoti laba, proti, ka skolotājiem maksā par visiem viņa darba pienākumiem, bet tā laika gaitā apauga ar tik daudziem „bet", ar tik dažādiem koeficientiem, ka sākotnējā ideja par normālu algu kaut kur izplēnēja. Sākotnējā iecere tika degradēta un tikai tāpēc, ka tam nav paredzēts vajadzīgais finansējums. Tiek darīts viss, lai ieviestu jauno modeli, tērējot pēc iespējas mazākus finanšu resursus.

Taču būtu jādara citādi: ja vēlas ieviest jaunu, uzlabotu modeli un beidzot sakārtot sistēmu, tad no valsts ir jāatvēl tam nepieciešamie resursi. To nevar izdarīt bez naudas – un tas visiem ir skaidrs.

Izglītības un zinātnes ministrijā (IZM) cilvēki ir ieguldījuši milzīgu darbu, lai izdomātu, kā bez resursiem kaut ko mainīt, bet tas taču nav iespējams. Tas atgādina pasaku, kad liek aiziet tur – nezin kur – un atnest to – nezin ko.

Ļoti žēl, ka jaunais algu modelis netika ieviests tā, kā sākotnēji bija iecerēts, bet tika sakropļots." Cēsu starpnovadu arodorganizācijas priekšsēdētāja Ausma Klētniece atklāj, ka noskaņojums ir kaujiniecisks un skolotāji ir nolēmuši atbalstīt LIZDA ierosinājumu streikot:

„Daudzas skolas, kas piedalījās pedagogu atalgojuma jaunā modeļa aprobācijā, ir īpaši neapmierinātas, jo sākotnējie solījumi ir pilnībā mainījušies. IZM bieži ir mainījusi gan datus, gan uzstādījumus, tādēļ ir izveidojusies liela savstarpēja nesaprašanās.

Cik esam runājuši, mūs atbalsta gan pašvaldības, gan vecāki, jo tas attiecas uz viņu bērniem gan pirmskolā, gan skolās – viņi visi izprot izveidojušos situāciju, ka nozarē strādājošajiem ir ļoti lielas neskaidrības. Patlaban viss tiek organizēts un norit tā, lai streiks izdotos, lai tas būtu pilnvērtīgs.

Mūs atbalsta pat kolēģi, kuri nav arodbiedrības biedri." Kādu vēsti pedagogi vēlas nodot sabiedrībai? A. Klētniece skaidro, ka neizprot ministrijas attieksmi pret pedagogiem un viņu darbu un galvenā prasība – lai iegulda finanšu resursus mazajās lauku skolās, pirmsskolas izglītības iestādēs un atbalsta personālam. „No cilvēciskā viedokļa – lūgums un prasība – neķengāties par skolotāju darbu!" uzsver A. Klētniece.

Rīgas pilsētas arodorganizācijas priekšsēdētāja Ligita Semjonova atzīst, ka precīzus datus par to, cik pedagogu atbalsta streiku, zinās tikai 19. novembra rītā, bet pēc iepriekšējās tikšanās, uz kuru bija ieradušies 130 iestāžu pārstāvji, visi ir izteikuši atbalstu streikam. Viņa stāsta:

„Mūsu mājaslapā jebkurš var izlasīt informāciju, ka līdz šim nav panākta nekāda vienošanās.

Streiks nav uzradies bez pamatojuma, bet par dalību tajā ir jāizšķiras katram pašam.

Pirmsskolas skolotāji nesaņem adekvātu atalgojumu par visas dienas darbu ar bērniem. Tas nav normāli, ka izglītības darbinieki skrien pa vairākām darbavietām, lai, saņemot algu, varētu justies kā cilvēki. IZM izplata informāciju, ka ir pedagogi, kas saņem ap 1000 eiro, bet personas kods neatšifrē, ka cilvēks strādā divās vai vairākās izglītības ie-stādēs vai arī vienā skolā vada, minimums, 30 kontaktstundu, neskaitot gatavošanos stundām, konsultācijas, darbu labošanu. Jautājums – cik ilgi cilvēks tā var izturēt? Agrāk vai vēlāk notiek profesionālā izdegšana, krītas izglītības kvalitāte, līdz skolotāji uz bērniem sāks skatīties kā uz ienaidniekiem.

Tāpēc cilvēkiem ir jādod iespēja strādāt cilvēcīgi un saņemt cilvēcīgu iztikšanu. Nevajag arī apgalvot, ka vainīga ir izglītības sistēma, tādēļ Kembridžas Universitātē nepieņem Latvijas skolēnus.

Starp Lielbritānijas universitāšu studentiem netrūkst arī Latvijas skolēnu, un tas liecina, ka viss ir aiz matiem pievilkts.

Mūsu aicinājums – ir jānovērtē cilvēku darbs, kā arī skaidri un gaiši jāpasaka, ka izglītība tiešām ir prioritāte. Ja nebūs izglītības, nebūs ne ārstu, ne policistu, ne politiķu utt jo visi jau neaizbrauks mācīties uz ārzemēm." Tukuma starpnovadu arodorganizācijas priekšsēdētāja Tatjana Marhileviča stāsta, ka dalību streikā atbalsta gan pašvaldības, gan skolu vecāku padomes:

„Lielākoties valda noskaņojums, ka streikā ir jāpiedalās, jo tālāk vairs nav, kur iet. Minēšu piemēru: kad 12. maijā devāmies lielajā gājienā, mums solīja, ka ar 2016. gada 1. septembri arī pirmsskolas skolotājiem atalgojums tiks maksāts no valsts budžeta līdzekļiem. Bet visi solījumi vienmēr kaut kur izplēn, viss, ko apsola, ātri tiek aizmirsts.

Tukuma novadā 10 gadu laikā esam centušies sakārtot skolu tīklu, daudzas mazās skolas ir aizvērtas, bet darba samaksa skolotājiem nepalielinās, par likmi saņem vien 420 eiro uz papīra.

Nepārtraukti ir liela neziņa, kāda alga būs nākamgad u. tml tādēļ daudzi pedagogi slimo, izdeg, un jaunie pedagogi par tādu darba samaksu uz skolu strādāt nenāk.

Pati par skolotāju esmu strādājusi 35 gadus, arodorganizāciju vadu 10. gadu, un visu laiku iestājamies par izdienas pensijām;

beidzot likuma projekts ir nonācis Saeimā, bet tāpat ir jādzird dažādi pārmetumi. Ne jau visi vēlēsies saņemt šo pensiju, bet daudzi vienkārši fiziski un garīgi vairs nespēj strādāt, lai gan visu mūžu darbu ir darījuši godprātīgi un no sirds.

Taču par daudz ko vairs nebrīnos, jo ir Saeimas deputāti, kuri nezina, kāda valstī ir minimālā alga, un netic, ka, piemēram, pirmsskolas skolotāji saņem 420 eiro pirms nodokļu nomaksas.

Reizēm pārņem izjūta, ka nevienam nav vajadzīgi izglītoti un veseli cilvēki.

Lai strādātu likmi – tas nav tā, ka pulksten piecos aizver kabineta durvis; tas ir darbs visu laiku, lai sagatavotos nākamajām stundām utt. Tik vien aicinām – lai samaksātu pienācīgu atalgojumu, lai skolotāji spētu nomaksāt nodokļus un citus obligātos maksājumus, kuru izcenojumi nemitīgi paaugstinās.

Ir jācer, ka vairākums sabiedrībā notiekošo uztver ar sapratni un mums izdosies kaut ko mainīt un panākt." Rēzeknes un Viļānu novadu arodorganizācijas priekšsēdētāja Vija Dikule, apzinot kopējo noskaņojumu, stāsta, ka lielākā daļa skolu pārstāvju streikā piedalīsies:

„Mūsu novadā ir trīs speciālās izglītības iestādes, un tās streika dienā strādās īpašā režīmā – skolotāji atbalsta streika prasības, bet aktīvi nepiedalīsies, jo rūpēsies par bērnu drošību un veselību. Ir jāveic informatīva kampaņa arī vecāku vidū, to apzinās iestāžu vadītāji, jo streiku atbalsta arī visas pirmskolas.

Pašlaik ir strupceļš: ir izsmeltas visas sociālā dialoga iespējas, šā modeļa izveidē esam strādājuši jau otro gadu, darba grupās izteiktie priekšlikumi pārsvarā tiek tikai uzklausīti, bet nekas netiek ievērots, arī pašvaldību iebildumi ne. Modelis ir nesaprotams, sarežģīts, nekam nederīgs, un kādam ir jāatbild par izšķiesto laiku un resursiem, jo darba samaksas jautājums stāv uz vietas. Ir bijis mītiņš Doma laukumā, kura laikā Ministru prezidente L. Straujuma apsolīja, ka ļoti ātri un operatīvi tiks mainīts netaisnīgais princips „nauda seko skolēnam", taču viens mācību gads pagāja bez nekā, un arī šis ir

iesācies tāpat, nākamā gada budžetā nekas nav paredzēts, vien rezervēti deviņi miljoni eiro. Jautājums – vai tie tiks izmantoti izglītības nozarē?

Ja ir izstrādāts nederīgs modelis, kas par to būs atbildīgs? Ministru kabineta noteikumi ir kā Trojas zirgs, jo nezinām, kādus koeficientus, parametrus tajos grozīs. Skolotājiem visu laiku ir jādzīvo trauksmes stāvoklī. Pa šiem gadiem kopš krīzes esam varējuši izcīnīt vien 20 eiro piemaksu, kas ir nožēlojami un smieklīgi, salīdzinot ar to, kā ir augušas dažādu pakalpojumu un preču cenas.

Tāpēc ir jāsaviļņo ūdeņi, jāsaviļņo sabiedrības attieksme un izpratne, ka valdībai sava nostāja ir jāmaina. Ilgi esam gaidījuši, runājuši, ir notikuši tik daudzi semināri, sasauktas darba grupas, iztērēti resursi, bet, jo dziļāk mežā, jo vairāk malkas.

Izlīguma sarunās LIZDA ar IZM nespēj vienoties, nav iespējams rast kompromisu, piemēram, IZM darbu zaudējušajiem skolotājiem piedāvā vien izglītības pārkvalifikācijas kursus, kuri jau eksistē, tātad – nekā jauna.

Par izdienas pensijām speciālās izglītības, pirmsskolas un sporta skolotājiem – kad likums jau ir otrajā lasījumā Saeimā, tad IZM paziņo, ka tam dos pozitīvu atzinumu.

Vairs nesaprotam, ko darīt, jo gājieni, piketi, mītiņi ir bijuši, un ir pagājis ilgs laiks – pieci seši gadi kopš krīzes, kas ir ilgs posms. Visi apzinās un saprot, ka skolotāji noveco, jaunie izglītībā neienāk, tādēļ ir nepieciešams kāds grūdiens, lai skolotājos rastos entuziasma pieplūdums, lai saprastu, ka viņu darbs tiek novērtēts. Ja darba samaksā neieplūdinās finansējumu, tad skolotāja profesiju neizvēlēsies jauni cilvēki.

Visi skolotāji atbalsta arī prasības augstākajai izglītībai, saprotot, ka zinātne mūsu valstī ir uz sabrukuma robežas, jo gadiem netiek pildīts mūsu valstī pieņemtais likums.

Neviens nesaka, ka tūlīt būs nauda, bet ir jārīkojas, lai apzinātos savu spēku, vienotību un atbalstu sabiedrībā. Ja streiks izdosies, tad varbūt saņemsimies uz garāku – trīs dienu vai pat nedēļu garu – streiku.

Lai gan tiek veidotas arī dažādas kampaņas pret izglītības nozarē strādājošajiem, ceru, ka akmens dīķī būs iemests un skolotājus atbalstīs arī vecāki un skolēni."

Ilze Brinkmane
Izglītība un Kultūra

Biedrības "Vecāki par izglītību" viedoklis par bērnu pieskatīšanu pedagogu streika dienā

Publicēta: 19.11.2015.

Biedrība "Vecāki par izglītību" pārstāvji atsaucās LIZDA aicinājumam un 2015.gada 16.novembrī tikās ar LIZDA vadību. Viens no galvenajiem tikšanās mērķiem biedrībai bija izprast sagaidāmo streika norisi un panākt vienošanos, lai visās izglītības iestādēs streika laikā tiktu nodrošināta bērnu pieskatīšanas un ēdināšanas funkcija tiem bērniem, kuru vecākiem nav iespēju nodrošināt alternatīvu risinājumu.

Kā mums paskaidroja LIZDA vadītāja Ilze Vanaga, tad šāda prasība ir noraidāma, jo streika mērķis jau savā būtībā ir radīt neērtības, ar kuru palīdzību streika organizētājs cenšas panākta izvirzīto prasību izpildi.

Biedrība "Vecāki par izglītību" norādīja uz svarīgu aspektu, ka bērnu ēdināšanu iestādēs realizē nevis pedagogi, bet skolas virtuves darbinieki vai ārpakalpojuma sniedzēji - uzņēmumi. Mēs LIZDA akcentējām, ka skolu direktori šo svarīgo juridisko aspektu nedrīkst neņemt vērā streika organizēšanas procesā katrā izglītības iestādē. Mēs ceram, ka šo faktu direktori neignorēs un streika laikā visi ar to saistītie procesi noritēs juridiski korekti, uzsver biedrības valdes locekle Silvija Titova-Meija. Tāpēc lūdzam vecākus pārliecināties, vai viņu bērnu izglītības iestāde piedalās streikā un kādus risinājumus tā piedāvā, ja vecākiem nav iespēju streika laikā nodrošināt bērna pieskatīšanu citur.

Kā jau iepriekš visos savos paziņojumos esam norādījuši, tad biedrība "Vecāki ar izglītību" atbalsta pedagogu centienus panākt valdības un LIZDA konstruktīvu dialogu par izglītības reformas un finansējuma sabalansēšanu. Streiks nav dialogs, streiks ir izmisuma solis, kuru šobrīd sper LIZDA. Mēs ticam, ka nav bijis citu iespēju. Aicinām vecākus atbalstīt pedagogus un streika dienā rast iespēju nevest bērnus uz izglītības iestādēm.

Preses relīze
LETA

Aktualizē mācību sākšanu skolā no sešu gadu vecuma

Publicēta: 19.11.2015.

Plānots, ka mācības 1.klasē tiks piedāvātas no sešu gadu vecuma, šodien, runājot par aktualitātēm vispārējās izglītības saturā un virzīšanos uz kompetenču pieejā balstītu izglītību, republikas pilsētu un novadu izglītības pārvalžu vadītāju un izglītības speciālistu seminārā sacīja Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece, Izglītības departamenta direktore Evija Papule.

"Par to ir diskutēts divu gadu garumā. Saprotams, jauniešu domāšana mainās un nākotnē jauniešu vēlme beigt vidusskolu agrākā vecumā būs arvien lielāka. Tālab daudzas valstis plāno izmaiņas izglītības sistēmā, un arī Latvija vēlas doties šajā virzienā," sacīja Papule.

Mācības tiktu sāktas ātrāk, taču tās norisinātos citādā formā, norādīja Papule. Šādas izmaiņas saderētu ar kompetenču pieejā balstītu izglītību, kuras mācību satura izstrāde plānota nākamajā mācību gadā. Sākot ar 2017./2018.mācību gadu, kompetenču pieejā balstītu izglītību varētu piedāvāt piecgadniekiem, bet 1.klasē un 4.klasē projekts sāktos 2018./2019.gadā.

Kā norādīja Valsts izglītības satura centra (VISC) vadītājs Guntars Catlaks, projekta aprobācijā tiktu iesaistītas apmēram 80 mācību iestādes un plānots, ka projekts pilnībā tiks ieviests līdz 2023.gada 31.decembrim.

Catlaks sacīja, ka Latvija uz kompetencēs balstītu izglītību tiecas kopš 90.gadu sākuma.

"Bērni, kuri tikai tagad sāks mācības, nodzīvos līdz šī gadsimta beigām. Ir skaidrs, ka skolā nav iespējams iemācīt cilvēkam visas zināšanas, kas dzīves garumā noderēs, taču ar kompetenču pieejā balstītu izglītību mēs varam cilvēkos radīt vēlmi pastāvīgi izglītoties mūža garumā," sacīja Catlaks.

"Mūsu prioritāte šim un nākamajiem gadiem būs kompetenču pieejas attīstīšana, kas ļauj skolēniem darboties gan personisko, gan sabiedrības interešu sasniegšanā," sacīja VISC vadītājs. Viņš arī norādīja, ka šī pieeja nevar tikt īstenota bez skolotāju sadarbības. "Ja skolotāji paliks kā individuāli karotāji katrs savā klasē, katrs ar savu priekšmetu, nekur tālu netiksim," uzsvēra Catlaks.

Viņš norādīja, ka ar kompetenču pieejā balstītu izglītību saskan arī šajā mācību gadā vairāk nekā 150 skolās sāktais datorikas apguves programmas pilotprojekts, kura rezultātus gan, pēc Catlaka vārdiem, patlaban būtu pāragri izvērtēt, kā arī sporta un veselības jomas izglītības satura pilnveidošana.

Laura Celmiņa
LETA

40 skolas no visas Latvijas rod risinājumus plastmasas maisiņu patēriņa samazināšanai

Publicēta: 19.11.2015.

Kopumā 40 skolas no visas Latvijas piedalījušās Eiropas Parlamenta Informācijas biroja (EPIB) Latvijā projektā vidusskolām "Nost ar plāno!", kura mērķis bija rast efektīvāko risinājumu plāno plastmasas maisiņu patēriņa ierobežošanai.

"Izmantojot iespēju praktiski iesaistīties sabiedrībai nozīmīgos jautājumos, kas šobrīd aktuāli visā Eiropas Savienībā, jaunieši ir pierādījuši, ka Latvijas vide ir viņu prioritāte - skolēni ieguldījuši pamatīgu darbu, idejas ir inovatīvas un radošas. Piemēram, Krimuldas skolēni ir izstrādājuši jaunu ceļa zīmi, taču arī pārējo uzvarētāju darbi ir izcili!" gandarījumu pauž EPIB Latvijā vadītāja Marta Rībele.

Konkursa žūrija, kuras sastāvā bija EPIB, projekta partnera Latvijas Zaļā punkta, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) un Latvijas atkritumu apsaimniekošanas reģionu administrāciju pārstāvji, par konkursa uzvarētajiem atzinusi 9 skolu komandas:

No Rīgas atkritumu apsaimniekošanas reģiona:
1. vieta: Ostvalda vidusskolas komandai;

2. vieta: 92. vidusskolas komandai;

3. vieta: 71. vidusskolas komandai;

No Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona:
1. vieta: Vaboles vidusskolas komandai;

2. vieta: Daugavpils 15. vidusskolas komandai;

No Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona:

1. vieta: Limbažu 3.vidusskolas komandai;

2. vieta: Krimuldas vidusskolas komandai;

No Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģiona:
1. vieta: Grobiņas ģimnāzijas komandai;

No Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģiona:
1. vieta: Cesvaines vidusskolas komandai;

Visi projekta "Nost ar plāno!" uzvarētāji balvā saņems lielisku piedzīvojuma pasākumu radošuma treneres Vitas Brakovskas vadībā.

VARAM divu komandu darbus ir novērtējusi īpaši augstu, un tām piešķirs ministrijas goda rakstus - Vaboles vidusskolas 10. klases komandai un Grobiņas ģimnāzijas 11.b klases komandai.

- Vaboles vidusskolas 10. klases komanda projekts - prezentācija: http://failiem.lv/u/ogbwicz

- Grobiņas ģimnāzijas 11.b klases komandas projekts - prezentācija: https://drive.google.com/file/d/0B8BYh52GMo0ZQVIzbmFsbHprMlE/view?pli=1

Par projektu "Nost ar plāno!"
EPIB iniciētā projekta vidusskolām "Nost ar plāno!" mērķis ir iepazīstināt sabiedrību ar Eiropas Parlamenta (EP) pieņemtajiem lēmumiem, veicināt izpratni par konkrēto problēmu un iedvesmot zaļākai domāšanai.

Projekta ietvaros dalībnieki saņēma sadarbībā ar ekspertiem sagatavotu mācību materiālu, lai skolēniem palīdzētu izprast esošo situāciju un izstrādāt projektu - efektīvu risinājumu sabiedrības informēšanai. Pēc tam izstrādātais projekts pašiem bija jāīsteno un radošā veidā jāapkopo rezultāti.

Fakts:
466 - tik daudz plastmasas maisiņu gadā vidēji izlieto katrs Latvijas iedzīvotājs. Līdz ar EP lēmumu šie paradumi būs būtiski jāmaina.

Kā? ES valstīm ir divas izvēles:
Saskaņā ar EP apstiprinātajiem noteikumiem ES dalībvalstīm, t.sk. Latvijai būtiski jāsamazina plāno maisiņu patēriņš. Dalībvalstis var izvēlēties vienu no EP apstiprinātajiem veidiem:

- panākt, lai gada vidējais "plāno" maisiņu patēriņš no 2019. gada nepārsniegtu 90, bet no 2025. gada - 40 maisiņus uz iedzīvotāju;

- nodrošināt, ka no 2018. gada šos maisiņus pircējiem vairs neizsniedz bez maksas.

Jāmin, ka gada pirmajā pusē EPIB jau īstenoja līdzīgu projektu profesionālajās skolās - "Garšīgie likumi". Tā laikā jaunieši izzināja EP lēmumus pārtikas drošības jomā un rīkoja degustācijas, ēdienkartē iekļaujot "jauno pārtiku" un domājot par alerģisku cilvēku interesēm.

Saites:
- Eiropas Parlaments ierobežo videi kaitīgo plastmasas maisiņu lietošanu

http://www.europarl.lv/lv/jaunumi/2015/aprilis_/press-release-2015-april-28-2.htmlideo

- Eiropas Parlamenta (EP) Informācijas biroja Latvijā projekts "Garšīgie likumi"

http://www.europarl.lv/lv/pasakumi/2015pasakumi/aprilispasakumi/maijapasakumi.html

Papildu informācija:
Signe Znotiņa-Znota,
EP preses sekretāre Latvijā,
T. + 371 26440185

Preses relīze
LETA

Latvijas Avīze (Kultūrzīmes): Laiks jaunajiem literatūras talantiem

Publicēta: 17.11.2015.

Visu vecumu iesācējus autorus, kuri raksta dzeju vai prozu un vēlas pilnveidoties šajā virzienā, līdz 7. decembrim aicina piedalīties Latvijas Rakstnieku savienības (LRS) un Literārās izglītības un jaunrades atbalsta centra rīkotajā un Kultūras ministrijas atbalstītajā Jauno un iesācēju autoru literāro darbu konkursā. 20 konkursa uzvarētājus uzaicinās uz 68. Jauno un iesācēju autoru semināru, kas notiks no 2016. gada 25. līdz 29. janvārim. Pēc tam autori varēs turpināt darbu valsts apmaksātās meistardarbnīcu grupās. Dzejā jāiesniedz darbu kopa ar kopējo apjomu 200 līdz 300 rindas, prozā – viens vai vairāki darbi ar kopējo apjomu 25 000 līdz 50 000 zīmes – un jānosūta pa e-pastu: konkursam@rakstu.lv. Vairāk informācijas, zvanot Ronaldam Briedim pa tālruni 26774517 vai vietnē www.rakstu.lv

Latvijas Avīze (Kultūrzīmes)

IKVD: Ja visi skolas pedagogi izvēlēsies streikot, skolēnu stundu kavējumi būs attaisnoti

Publicēta: 17.11.2015.

Ja vienas izglītības iestādes visi pedagogi izvēlēsies piedalīties streikā, skolēniem skola nebūs jāapmeklē, bet mācību stundu kavējumi būs attaisnoti, aģentūrai LETA paskaidroja Izglītības kvalitātes valsts dienesta pārstāvis Maksims Platonovs.

Gadījumā, ja skola izvēlas nepiedalīties streikā, tad gan skolēniem nav pamata uz mācībām nedoties, norādīja Platonovs. Tomēr, ja kādā izglītības iestādē tikai daļa pedagogu izvēlēsies streikot, mācību iestādes vadībai būtu jānodrošina mācību process, balstoties uz izmaiņām darbā esošo pedagogu sastāvā. Arī šajā gadījumā skolēniem būtu jāapmeklē mācību stundas.

Taču galīgo lēmumu par mācību procesa organizēšanu streika dienā pieņem pati izglītības iestāde, līdz ar to tām laicīgi ir jāinformē skolēni un viņu vecāki par to, vai bērniem jānāk uz skolu, pauda Platonovs.

Šāda kārtība attiecas arī uz pirmsskolas izglītības iestādēm.

Taujāts par to, vai skolēni drīkst nākt uz skolu, ja pedagogi streiko, Platonovs atbildēja, ka, tiklīdz skolēns ieiet skolā, par viņu kādam jāuzņemas atbildība, bet, tā kā pedagogi streika laikā nepilda savus amata pienākumus, skolēnus neviens neuzmanīs, līdz ar to skolēniem, ja skola piedalās streikā, uz mācību iestādi nav jāiet.

Kā līdz šim informēja Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrībā (LIZDA), skolu, kuras piedalīsies streikā, saraksts varētu būt zināms šonedēļ.

Kā ziņots, LIZDA padome ārkārtas sēdē vienojās par vienas dienas brīdinājuma streiku. Kā aģentūra LETA uzzināja arodbiedrībā, izskatot pedagogu streika izlīgšanas komisijas sasniegtos rezultātus, LIZDA secināja, ka vienošanās par vairumu prasību netika panākta.

Līdz ar to LIZDA padome lēma pieteikt vienas dienas brīdinājuma streiku 27.novembrī.

LIZDA izvirzīs divas prasības. Pirmkārt, novirzīt rezervētos deviņus miljonus eiro esošo noteikumu pilnveidei, lai uzlabotu darba samaksas nosacījumus visiem nozarē strādājošajiem, īpaši uzsverot pirmsskolas, mazo skolu, atbalsta personāla stāvokļa uzlabošanas nepieciešamību. Otrkārt, arodbiedrība prasīs nodrošināt finansējumu augstākajai izglītībai un zinātnei.

Anastasija Tetarenko
LETA

Skolēnus aicina piedalīties konkursā, plānojot maršrutu motoekspedīcijai pa Dienvidameriku

Publicēta: 17.11.2015.

Ārlietu ministrija (ĀM) sadarbībā ar motopiedzīvojumu klubu "ApPasaule" organizē konkursu Latvijas skolēniem "Īsto Ameriku meklējot".

Jaunieši aicināti iepazīt septiņas Dienvidamerikas valstis un meklēt īpašo vietu, lietu, ēdienu vai notikumu, kas būtu jāapmeklē, jāpiedzīvo vai jāizgaršo, un iesūtīt savas idejas ceļojuma maršrutam. Skolēnu idejas kļūs par daļu no motoekspedīcijas, kuras laikā no 2016.gada janvāra līdz martam plānots šķērsot Dienvidamerikas kontinentu, aģentūru LETA informēja ĀM.

Labāko ideju autori tiks apbalvoti, bet vēlāk ceļojuma laikā notiks aktīva saziņa ar skolēniem, kopīgi veidojot Dienvidamerikas piedzīvojumu topu. Pēc ceļojuma motociklisti dosies skolu tūrē, apciemojot aktīvākās klases un skolēnu komandas.

Konkursa mērķis ir veicināt Latvijas skolēnu izpratni par Dienvidamerikas valstu ģeogrāfiju un ārpolitiku, pētot to kultūru, tradīcijas, sadzīvi, mākslu, arhitektūru, ģeogrāfiju, vēsturi un dabas brīnumus. Tādējādi ar netradicionālām metodēm tiek bagātināta skolu mācību programma un interaktīvā veidā veicināta skolēnu spēja veikt pētniecības darbu.

Ministrijā skaidroja, ka ar šo ekspedīciju Latvijas vārds un tēls tiks vests cauri Dienvidamerikas valstīm un ikvienam skolēnam ir iespēja būt daļai no šī piedzīvojuma.

Interesenti vairāk par konkursu, kuram darbi jāiesūta līdz 30.novembrim, var uzzināt mājaslapā "www.twowheels.lv".

Edgars Skvariks
LETA

Mēs respektējam skolotāju rīcību, izvēloties streiku, lai novērstu piedāvātā skolotāju atalgojuma modeļa nepilnības, tomēr ceram uz reformu turpinājumu

Publicēta: 17.11.2015.

Vakar vairākas vecāku organizācijas, tostarp, biedrība "Latvijas Vecāku forums", tikās ar skolotāju arodbiedrību LIZDA, lai pārrunātu sadarbības iespējas, kā arī uzklausītu LIZDA viedokli par skolotāju streiku.

Iepazīstoties ar IZM un LIZDA viedokļiem par jauno atalgojuma modeli, mums rodas iespaids, ka iebildumi nav pret pašu modeli, bet gan atsevišķām pozīcijām un nepietiekošu finansējumu, kā arī saskaņošanas gaitu.

Latvijas izglītības sistēmu ievērojami sadārdzina lielais mazo skolu īpasvars, kas pilda ne vien izglītojošo funkciju, bet arī sociālo un reģionālās attīstības funkciju. Tāpēc jautājums par skolu lomu un finansējuma avotiem ir pārresoru sadarbības jautājums, lemjot par to, vai esošais modelis ir efektīvākais veids, kā risināt sociāli ekonomiskos jautājumus, kad izglītības sistēmai un skolotājiem vecāku vietā ir jārūpējas, lai bērni ir paēduši un apģērbti. Cik daudz šo jautājumu risināšanā efektīvi būtu jāiesaistās citām ministrijām - Labklājības ministrijai vai Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijai, kā arī pašvaldībām?

Mēs ļoti ceram, ka LIZDA un IZM spēs atgriezties pie sarunu galda, lai turpinātu vitāli svarīgas reformas izglītībā, kas nodrošinātu caurskatāmu un taisnīgu skolotāju atalgojumu. Domājam, arī LIZDA tikšanās ar vecāku organizācijām bija svarīgs dialoga sākums, un pateicamies Ingai Vanagai, arodbiedrības vadītājai, par iniciatīvu satikties un ceram uz sadarbības turpinājumu.

Aicinām vecākus noskaidrot, vai bērnu mācību iestāde piedalās streikā 27.novembrī, un, ja jums ir tāda iespēja, streika dienā bērnus uz skolu vai pirmsskolu nevest. Ja tādas iespējas nav, lūdzu, sazinieties ar sava bērna mācību iestādi vai pašvaldību, lai lemtu par rīcību.

Jana Simanovska
Daina Tupule
Biedrība "Latvijas Vecāku forums"
Papildu informācija:
info.vecakuforums@gmail.com
Jana Simanovska,
mob. Nr. 2 9296999

Preses relīze
LETA